

SYRIË

Veel vluchtelingen in extreme armoede

AMSTERDAM. Van elke zes Syrische vluchtelingen die naar Jordanië vertrokken, leeft er één in „extreme armoede“. Dat zijn iets meer dan 100.000 mensen, zo stelt de VN in een gisteren gepubliceerd rapport. De VN roept de internationale gemeenschap op iets te doen aan de leefomstandigheden van deze vluchtelingen, die maandelijks minder dan 40 dollar (34 euro) te besteden hebben. Het aantal vluchtelingen onder de ‘gewone’ armoedegrens is nog hoger. Van de pakweg 620.000 Syrische vluchtelingen in Jordanië heeft ongeveer tweederde te weinig geld om alle noodzakelijke uitgaven te doen. NRC

FOTO REUTERS

ZEEROVERS

Minder aanvallen van piraterij op schepen

HAMBURG. In 2014 waren er relatief weinig aanvallen door piraten op koopvaardischepen wereldwijd - het aantal incidenten was het laagste van de afgelopen acht jaar. Dat bleek gisteren uit cijfers van het Internationaal Maritiem Bureau. Wereldwijd werden 245 schepen aangevallen, 44 procent minder dan in 2011. Vooral de Somalische zeerovers hielden zich rustig. Van alle aanvallen vorig jaar werden er elf aan deze piraten toegeschreven, een fractie van de 230 aanvallen in 2011. Wel werden bijna twee keer zoveel vaartuigen gekaapt als het jaar daarvoor. Piraten gingen met 21 schepen aan de haal, bijna twee keer zoveel als de twaalf gekaapte vaartuigen in 2013. ANP

DEMONSTRATIES

Pegida krijgt navolging in Vlaanderen

ANTWERPEN. De Duitse Pegida-beweging tegen islamisering krijgt navolging in Vlaanderen. Pegida Vlaanderen wil op zaterdag 24 januari in principe voor het eerst de straat op. Gedacht wordt aan een bijeenkomst in Antwerpen. De beweging polst op haar Facebookpagina de belangstelling. De pagina had gistermiddag ruim 4.200 volgers. Pegida Vlaanderen acht een demonstratie erg waarschijnlijk zodra er minstens 5.000 volgers zijn. De initiatiefnemers spiegelen zich aan het Duitse Pegida, dat zich tegen de islamisering van het Westen en tegen moslimterreur verzet. Pegida Vlaanderen noemt zich ook wel Vlativa (Vlamingen tegen de Islamisering van het Avondland). ANP

Topopbrengst bij veiling van retezeldzaam affiche in Hoorn

Veiling affiche Geen 25.000 maar een verrassende 252.000 euro bracht een 90 jaar oud affiche op bij een klein veilinghuis in Hoorn. „Van de zenuwen stond een van de bidders te trillen op zijn benen.“

ARJEN RIBBENS

AMSTERDAM. Udo Boersma wist niet wat hij zag. De eigenaar van het in Hoorn gevestigde veilinghuis Van Sabben Poster Auctions kreeg afgelopen zomer een mailtje van een Nederlands instituut dat een deel van zijn subsidie was kwijtgeraakt. In een donkere hoek van een kelder lagen al decennia een paar honderd oude affiches opgeslagen. Waren de affiches misschien interessant om te verkopen?

Boersma was op dat moment druk met de facturen van de vorige veiling. Zoals altijd vroeg hij om een paar foto's te mailen. Toen hij later het eerste fotobestand op zijn computerscherm opende, viel hij bijna om van verbazing. „Ik riep hardop: ‘Nee, dit zal toch niet!’“ Een van de zeldzaamste ontwerpen van A.M. Cassandre, het affiche dat de beroemde Franse graficus in 1925 maakte voor de Parijse avondkrant *L'Intransigeant*. Boersma: „Een paar musea hebben een exemplaar, maar nog nooit was er eentje geveild. Echt een retezeldzaam ding.“

Schriftelijke bieding van 35.000 euro In elke veiling probeert Boersma wel een paar affiches van Cassandre aan te bieden, ook die voor zijn Nederlandse opdrachtgevers Droste, Gazellefietsen en Philips. Maar het affiche voor de avondkrant was op 15 november het onbetwiste topstuk van de najaarsveiling. Na lang wikken en wegen had Boersma het een richtprijs van minimaal 25.000 euro meegegeven, voor een affiche al een fors bedrag. Boersma:

„De nacht voor de veiling heb ik goed geslapen, want ik had schriftelijke biedingen van 30.000 en 35.000 euro ontvangen.“

Op verzoek van twee Amerikaanse verzamelaars had Boersma het affiche minütieus gefotografeerd, zowel aan de voor- als achterkant. Een andere Amerikaan was speciaal naar Hoorn gereisd om *live* mee te bieden. Boersma: „Voor de veiling had hij gevraagd of hij even alleen bij het affiche mocht zijn. Van de zenuwen stond hij te trillen op zijn benen.“

Tijdens de veiling probeerde een Nederlandse verzamelaar concurrenten te overbluffen. Bij 33.000 euro deed de man een zogeheten *jump bid*: hij sloeg vele bidstappen over en bood ineens 100.000 euro. Boersma: „Daar keek ik wel even van op. Maar het werkte niet. Drie Amerikaanse verzamelaars aan de telefoon hadden het bedrag tien seconden later al naar twee ton opgestuurd.“ Uiteindelijk ging het affiche, inclusief opgeld, voor het recordbedrag van 252.000 euro naar een Amerikaanse particulier.

Een ongekend succes voor Van Sabben, een van de zeven in affiches gespecialiseerde veilinghuizen in de wereld. Door dit opvallende resultaat staat het bedrijf „een stuk steviger op de affichekaart“, zegt Boersma. Oprichter Piet van Sabben, die het veilinghuis in 1999 van de hand deed, zat bij de opmerkelijke verkoop in de veilingzaal. „Met tranen in zijn ogen“, zegt Boersma.

De inbrenger, een instituut waarvan Boersma de naam niet mag noemen, kreeg na de verkoop van de eerste 150 affiches 2,5 ton overgemaakt. Oud-onderwijzer Boersma (55) hield zelf alleen al aan de transactie met het Cassandre-affiche „een bruto jaarsalaris“ over. „Maar ik koop mijn kleren nog steeds bij C&A, hoor“, zegt hij er direct achteraan.

Op verzoek van een van de teleurgestelde Amerikaanse onderbidders nam Boersma na de veiling contact op met de twee Nederlandse musea die ook een exemplaar van het betreffende Cas-

sandre-affiche bezitten. Of ze hun exemplaar wilde verkopen? De Amerikaanse verzamelaar bood 200.000 euro voor het affiche. Boersma ving bot.

In Nederland, zegt Boersma, zijn zo'n 35 musea en archieven met grote afficheverzamelingen. Vele daarvan zouden dubbele exemplaren graag willen verkopen, zegt hij. Maar de ethische code van de Museumvereniging, de zogeheten Leidraad Afstoting Museale Objecten, vormt een obstakel. Boersma: „De procedures zijn zo ingewikkeld en tijdrovend, daar ga je voor affiches die misschien 100 euro per stuk opbrengen niet aan beginnen.“ Het zou goed zijn, zegt hij, als voor niet-unieke voorwerpen een aangepaste regeling komt.

Dat zou het einde kunnen betekenen van de „kruideniersmentaliteit“ bij musea, zegt Boersma. Het museum met de grootste affichecollectie van Nederland zegde onlangs het abonnement op zijn veilingcatalogi op. Bij navraag leerde Boersma dat de conservator op de kleintjes moest letten. „Een besparing van welgeteld 56 euro per jaar. Gooi de kelders open en verkoop desnoods alleen de drieën vierdubbele exemplaren. Dan zijn zulke onzinbesparingen niet nodig.“

Na drie weken was er betaald

Drie weken na de veiling stond het aankoopbedrag voor het Cassandre-affiche op zijn rekening. Dat is minder vanzelfsprekend dan het lijkt, zegt Boersma. „Veilinghuizen melden graag recordopbrengsten. Maar regelmatig laten de kopers het daarna afweten. Geen veilinghuis dat dat vertelt.“

Hoe vervoer je een kostbaar vel papier van 160 bij 120 centimeter veilig naar de VS? Drie weken na de veiling stond het aankoopbedrag voor het Cassandre-affiche op zijn rekening. Dat is minder vanzelfsprekend dan het lijkt, zegt Boersma. „Veilinghuizen melden graag recordopbrengsten. Maar regelmatig laten de kopers het daarna afweten. Geen veilinghuis dat dat vertelt.“

Hoe vervoer je een kostbaar vel papier van 160 bij 120 centimeter veilig naar de VS?

Dit eitje mag nu echt niet meer geraapt worden

Traditie De Raad van State besloot gisteren dat er geen kievitseieren meer geraapt mogen worden in Friesland. „Een oude traditie wordt om zeep geholpen.“

KARIN DE MIK

LEEUWARDEN. Veel eierzoezers in Friesland zijn teleurgesteld: dit voorjaar mogen ze vrijwel zeker geen kievitseieren zoeken. De Raad van State bepaalde gisteren dat de ontheffing die de provincie Fryslân *aaisikers* (eierzoezers, dus) gaf, niet geldig is. Eerst moet de provincie aantonen dat het goed gaat met de kievit. De kans dat dat lukt voor het broedseizoen begint, is erg klein. „Dit is een grote domper“, reageert voorzitter Rendert Algra van de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten.

Elk jaar gedoe

Elk jaar barst de dezelfde discussie weer los: is het nog verantwoord eitjes te rapen terwijl de weidevogelstand onder druk staat? Dit jaar begon het met burgemeester Gerard van Klaveren van Weststellingwerf (VVD). Hij kondigde vorige week in zijn nieuwjaarstoespraak aan het eerste kievitseil van de gemeente niet langer in ontvangst te nemen. „Ik heb flink wat rapporten bestudeerd en veel eierzoezers gesproken.“ Hij haalde cijfers van Sovon Vogelonderzoek Nederland aan. „Tussen 1996 en 2013 is het aantal kieviten in Friesland met 3,5 procent afgenomen. Daar kun

je je ogen niet voor sluiten.“

Algra vindt het besluit van de burgemeester „een klap in het gezicht“ van elke aaisiker. „Van Klaveren verkwanselt een oude traditie“, foetert hij. Volgens Algra stabiliseert de hoeveelheid kieviten juist en bleef het aantal tussen 2007 en 2014 gelijk. Het rapen zou bovendien amper invloed hebben op het aantal kieviten.

Ook burgemeester Tjeerd van der Zwan van Heerenveen (PvdA) is teleurgesteld over de uitspraak van de Raad van State. „Het is ontzettend jammer dat de eierzoe-

kers dit voorjaar het land niet inkunnen.“

Eierzoezer Durk van Wier van de Vogelwacht Leeuwarden is het daarmee eens. „Een oude traditie wordt om zeep geholpen. Heel, heel jammer. De achteruitgang van het aantal kieviten komt echt niet door het kievitseieren zoeken.“

Maar niet alle Friese organisaties zijn voorstanders van eierrapen. De afdeling Grou van de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten plaatste vorig jaar vraagtekens bij de traditie, en juicht de uitspraak van de Raad van State dan ook

toe. Wiepke Hooghiemster van de Fûgelwacht Grou: „Wij zijn hier blij mee. Het rapen van kievitseitjes kun je niet verkopen in een tijd waarin het slecht gaat met de weidevogels. Met tradities houd je de weidevogels niet in stand.“

Het eieren zoeken is een traditie van zo'n 150 jaar oud en is aan verschillende regels gebonden. Elke eierzoezer moet lid zijn van de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten en een pasje hebben. Er mag een beperkte periode worden gezocht, van 1 maart tot 1 april, en er mogen niet meer dan 6.000 eieren van de *lijp* (kievit) worden meegenomen. Elk gevonden eitje moet bovendien per sms worden gemeld. Is het quotum vol, dan moet er, ook als de periode nog niet voorbij is, worden gestopt.

‘Nazorg’, zoals stokken plaatsen bij nesten zodat ze niet door landbouwvoertuigen vermorzeld worden, is verplicht voor de 5.000 geregistreerde eierrapers. De Friese gedeputeerde Johannes Kramer (FNP) roept de eierzoezers op om toch aan nazorg te doen, ook al mogen ze geen eitjes rapen. „Alsjeblieft, ga het land in om stokjes bij de nesten te plaatsen.“

Een soort trofee

Algra, voorzitter van de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, voorspelt dat wanneer rapen niet meer mag, het aantal nazorgers toch geleidelijk zal afnemen. „Dat pakt negatief uit voor de lijp“, meent hij. Je kunt toch zoeken, maar het eitje laten liggen? Algra: „Ja, hoe leg ik dit uit. Er zit een bepaald jachtinstant bij. Vinden én meenemen. Als een soort trofee. En een kievitseitje is ook nog lekker.“

Als het slecht gaat met de weidevogels kun je het rapen van eitjes niet verkopen

ADVERTENTIE

one

dayonly

12 T-shirts

Ronde Hals of V-hals

12x

77% korting

119,95

Vanaf

27,95

Bestel nu op: www.onedayonly.nl

thuiswinkel waarborg

✓ Perfecte fit

✓ Ronde Hals of V-hals

✓ Rib binding bij de neklijn

✓ Ongebleekt en ongeverfd

✓ 100% katoen /160mg

✓ S / M / L / XL / XX

FRUIT LOOM